

Advies compensatie natuur Nationaal natuurnetwerk Brabant SFR Uden-Veghel

Opdrachtgever: Gemeente Meierijstad

Organisatie
Lievense Milieu B.V.

Telefoon
+31 (0)88 910 20 00

Projectnummer
SLM010616

Adres
Gaetano Martinolaan 50
6229 GS Maastricht

Datum
16 juni 2020

Documentnummer
SLM010616, versie 1

Colofon

Rapporthistorie

Versie 1 16-06-2020 concept
 01-07-2020 definitief

Contactgegevens

Tom Zeegers
06-12227207
tzeegers@lievense.com

Autorisatie

Projectnummer	Documentnummer	Versie	Status
SLM010616	SLM010616	1	concept

Opgesteld door	Functie	Datum	Paraaf
T. Zeegers	Adviseur ecologie	12-06-2020	

Geverifieerd door	Functie	Datum	Paraaf
M. Gehem	Senior Ecoloog	16-06-2020	

Vrijgave	Functie	Datum	Paraaf
R. Gerardts	Planoloog	1-7-2020	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Onderzoeksopzet	5
3	Bevindingen onderzoek	6
3.1	Locatie 1	6
3.2	Locatie 2	7
3.3	Locatie 3	9
3.4	Locatie 4	12
3.5	Locatie 5	13
3.6	Locatie 6	15
3.7	Locatie 7	16
3.8	Locatie 8	18
3.9	Overzicht alle locaties	19
-	Literatuur	

1 Inleiding

De gemeente Meierijstad is voornemens een snelfietsroute (SFR) aan te leggen, om zo de fietsverbinding tussen Uden en Veghel te versterken. De snelfietsroute (conform ontwerp Geonius voorlopig ontwerp Geonius met kenmerk tekeningen CA190022_004-VO-SIT-T01) valt op acht locaties op of aangrenzend aan gronden die conform de 'Interim Omgevingsverordening' van de provincie Noord-Brabant zijn aangemerkt als 'ecologische verbindingszone' en/of 'Natuur Netwerk Brabant' (NNB). Deze locaties zijn in hoofdstuk 3 nader beschreven.

Als de ontwikkeling een aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant tot gevolg heeft, is conform artikel 3.16 en artikel 3.22 van de Interim Omgevingsverordening compensatie van natuur aan de orde.

In dit kader heeft Lieveense Milieu B.V. een inventarisatie uitgevoerd naar de aanwezige natuurwaarden en een beoordeling gemaakt in hoeverre werkelijk een noodzaak tot compensatie aan de orde is.

Lieveense Milieu B.V. is door Normec Certification gecertificeerd voor de ISO 9001- en de 14001-normen en heeft een eigen kwaliteitssysteem. De medewerkers van Lieveense Milieu B.V. voor de uitvoer van flora- en faunaonderzoeken zijn allen VCA gecertificeerd. Daarnaast is Lieveense actief lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB).

Dit rapport is opgesteld op verzoek van de opdrachtgever en is haar eigendom.

2 Onderzoeksopzet

Om te bepalen of en wat er eventueel gecompenseerd moet worden, vormt de eerste stap het inventariseren van de huidige aanwezige natuurwaarden. Dit gebeurt enerzijds middels een bureau studie, waar op basis van de kaartviewer (geraadpleegd in juni 2020) van de Provincie Noord-Brabant is onderzocht welke huidige natuurbeheertype aanwezig zijn op de locaties en welke ambities voor natuurbeheertypen op de locaties zijn voorgenomen.

Anderzijds zijn de natuurwaarden geïnventariseerd in het veld. Tijdens een gezamenlijk veldbezoek van een ecooloog van Lieveense en een projectmanager van de gemeente Meierijstad zijn alle locaties bezocht. Op elke locatie afzonderlijk is bekeken hoe de toekomstige ligging van de SFR zich verhoudt tot de aanwezige ecologische verbindingszone en de aangewezen natuurbeheertypen. Voor elke locatie is een inschatting gemaakt in hoeverre hier natuur verdwijnt of in hoeverre de kwaliteit van de natuurbeheertypen en ecologische verbindingszone vermindert.

Het veldbezoek is uitgevoerd 2 juni 2020 door de heer T. Zeegers, werkzaam als ecooloog bij Lieveense. Ten tijde van het veldbezoek was het droog en zonnig, met een wind van 0-1 Bft.

De beoordeling heeft uitsluitend plaatsgevonden ten aanzien van de overlap van de toekomstige ontwikkeling met de NNB/EVZ. Het betreft hier geen Nee, tenzij toets in het kader van de NNB.

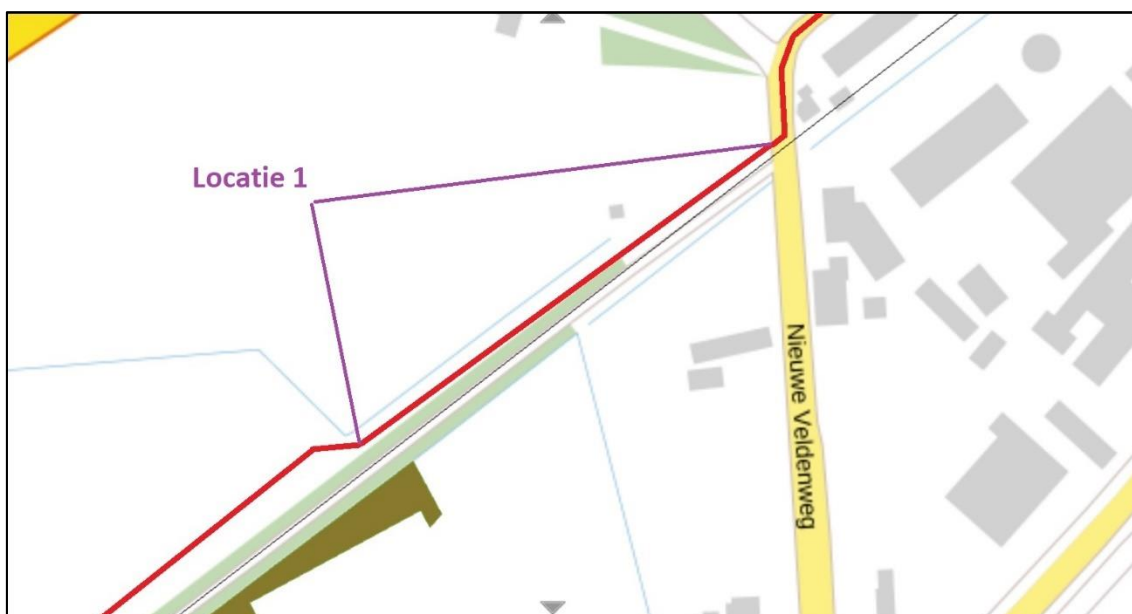
3 Bevindingen onderzoek

Zowel in de huidige alsook in de toekomstige situatie bevindt de fietsroute zich parallel aan de ecologische verbindingszone (EVZ) het Duits Lijntje. Dit met als verschil dat het in de toekomstige situatie een snelfietsroute (SFR) betreft. Hiermee wordt de route voor fietser efficiënter en daarmee ook ruimer (ca. 1,5 meter ten opzichte van huidige situatie) en rechtlijniiger. In dit hoofdstuk zijn per locatie de bevindingen beschreven van het uitgevoerde onderzoek.

3.1 Locatie 1

Figuur 3.1 geeft de ligging weer van de SFR ten opzichte van de NNB. Vanuit de westzijde van deze locatie bevindt het tracé zich parallel aan de noordzijde van de EVZ op de aangrenzende akker. Daar waar locatie 1 begint, maakt het tracé een kleine knik richting de EVZ, om vervolgens verder te gaan via het in de huidige situatie aanwezige pad dat toegang vormt tot het akker. Dit loopt zo door tot de Nieuwe Veldenweg. Figuur 3.2 geeft een impressie van de huidige situatie.

Ter hoogte van locatie 1 grenst het tracé direct aan de EVZ, hier zijn verder geen natuurbeheertypen aangewezen waarmee het tracé overlapt. Aangrenzend aan de sportvelden, aan de zuidzijde van het Duits Lijntje, bevindt zich wel het natuurbeheertype 'vochtig bos met productie'. Dit valt buiten de begrenzing van de snelfietsroute. Het ontwerp van Geonius erbij houdend, blijft de EVZ intact. Mogelijk moeten aangrenzende bomen met lage kronen worden gesnoeid. Maar dit leidt niet tot een noodzaak tot compensatie.

Figuur 3.1. Ligging SFR (rode lijn) ten opzichte van EVZ Duits Lijntje (smalle zwarte lijn) en het natuurbeheertype 'vochtig bos met productie' (donkergroene vlak). De begrenzing van locatie 1 is in het paars aangeduid.

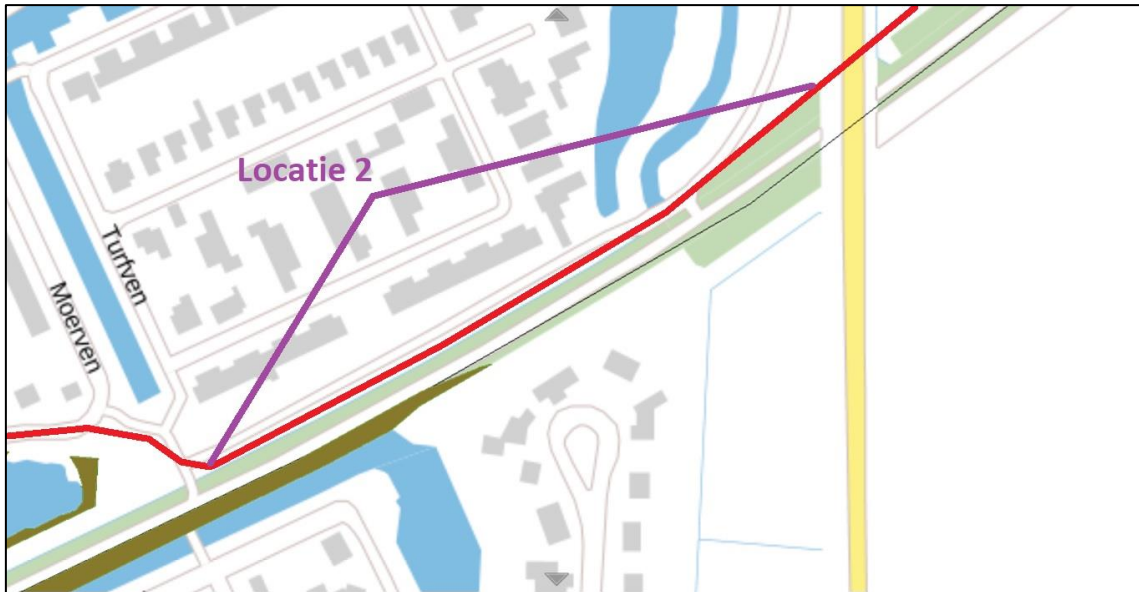

Figuur 3.2. Impressie huidige situatie, een onverhard pad dat toegang geeft tot de akker. De begroeiing aan de rechterzijde op de foto vormt onderdeel van EVZ het Duits Lijntje.

3.2 Locatie 2

Figuur 3.3 geeft de ligging weer van de SFR ten opzichte van de NNB. Op deze locatie grenst het toekomstige tracé van de SFR direct langs de EVZ het Duits Lijntje. Hier zijn geen natuurbeheertype aanwezige waarmee het tracé overlapt. Aan de overzijde (zuidzijde) van de EVZ bevindt wel het natuurbeheertype ‘vochtig bos met productie’. Het toekomstige tracé bevindt zich iets dichterbij de EVZ dan het huidige fietspad. Hiertoe verdwijnt een deel van de huidige grasberm. Mogelijk moeten aangrenzende enkele bomen met lage kronen worden gesnoeid. Maar dit leidt niet tot een noodzaak tot compensatie. Figuur 3.4 geeft een impressie van de huidige situatie.

Op de plek waar de fietstunnel begint bevindt zich een groeiplek van een duizendknoop, zeer waarschijnlijk de *Sachalinse* duizendknoop. Dit betreft een invasieve exoot. Vanuit de Wet natuurbescherming is het verplicht aan initiatiefnemers om verdere verspreiding te voorkomen. Derhalve dient rekening te worden gehouden met de grondafvoer om verdere verspreiding van deze soort te voorkomen. Bij voorkeur wordt de volledige groeiplaats van deze soort bestreden, zodat verdere verspreiding wordt voorkomen.

Figuur 3.3. Ligging SFR (rode lijn) ten opzichte van EVZ Duits Lijntje (smalle zwarte lijn) en het natuurbeheertype 'vochtig bos met productie' (donkergroene vlakken). De begrenzing van locatie 2 is in het paars aangeduid.

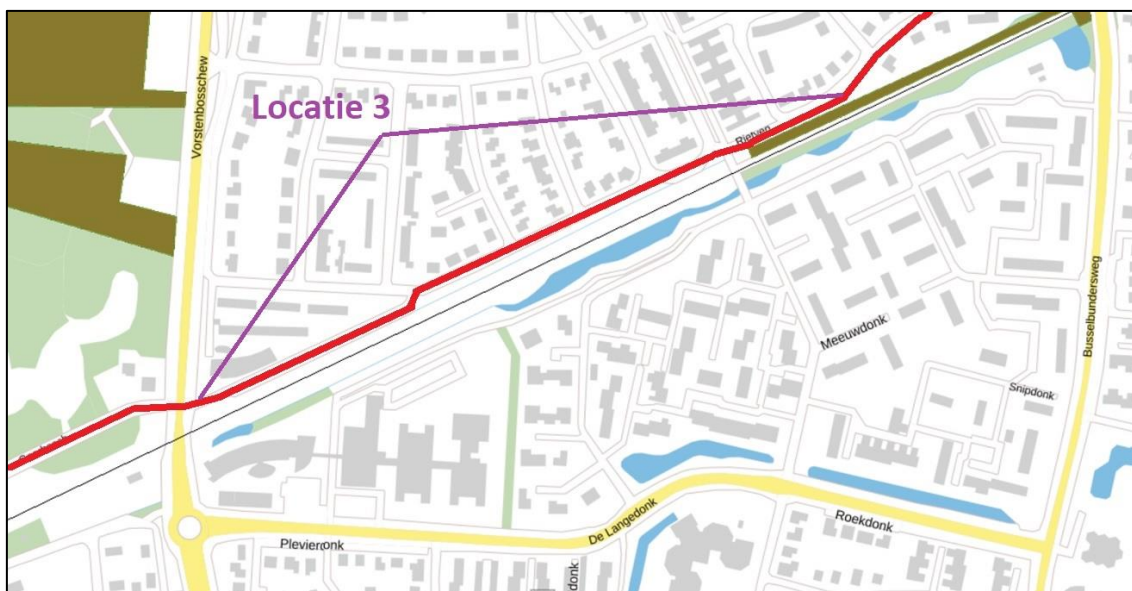

Figuur 3.4. Impressie huidige situatie, een verhard fietspad met grasbermen. Aan de linkerzijde op de afbeelding is nog een greppel te zien en het met bomen begroeide talud van het Duits Lijntje.

3.3 Locatie 3

Figuur 3.5 geeft de ligging weer van de SFR ten opzichte van de NNB. Ten aanzien van deze locatie zijn de bevindingen vergelijkbaar met die van locatie 2. Het tracé van de SFR grenst vrijwel direct aan de EVZ, maar de functie blijft in stand en is er geen noodzaak tot compensatie. Tussen de EVZ en het fietspad bevindt zich nog een rietsloot, grasbermen en knotwilgen die als straatbomen fungeren. Ten behoeve van de SFR verdwijnt een deel van de grasberm en mogelijk worden deels knotwilgen verwijderd. De rietsloot blijft behouden.

Alleen ter hoogte van het Rietven bevindt zich het natuurbeheertype 'vochtig bos met productie'. Dit stuk blijft onaangetast, waardoor er geen sprake is van een noodzaak tot compensatie. Figuur 3.6 en 3.7 geven een impressie van de huidige situatie van deze locatie.

Figuur 3.5. Ligging SFR (rode lijn) ten opzichte van EVZ Duits Lijntje (smalle zwarte lijn) en het natuurbeheertype 'vochtig bos met productie' (donkergroene vlakken). De begrenzing van locatie 3 is in het paars aangeduid.

Figuur 3.6. Impressie huidige situatie. EVZ het Duits Lijntje, met aan de rechterzijde een rietsloot. De SFR bevindt zich nog aan de overzijde (rechterzijde op de foto) van deze sloot.

Figuur 3.7. Impressie huidige situatie ter hoogte van het Rietven. De bosschage aan de rechterzijde van de rietsloot is aangewezen als 'vochtig bos met productie'. Aan de linkerzijde van de rietsloot bevinden zich knotwilgen als straatbomen. Mogelijk dat deze wel (deels) worden verwijderd. De toekomstige SFR bevindt zich aan de linkerzijde van de rietsloot.

3.4 Locatie 4

Ter hoogte van deze locatie kruist het tracé met de EVZ het Duits Lijntje, zie ook figuur 3.8. Dit is in de huidige situatie ook zo, alleen wordt de SFR iets breder. Op deze locatie ontbreken natuurbeheertypen. Noodzaak tot compensatie van NNB/EVZ ontbreekt. Figuur 3.9 geeft een impressie van de huidige situatie.

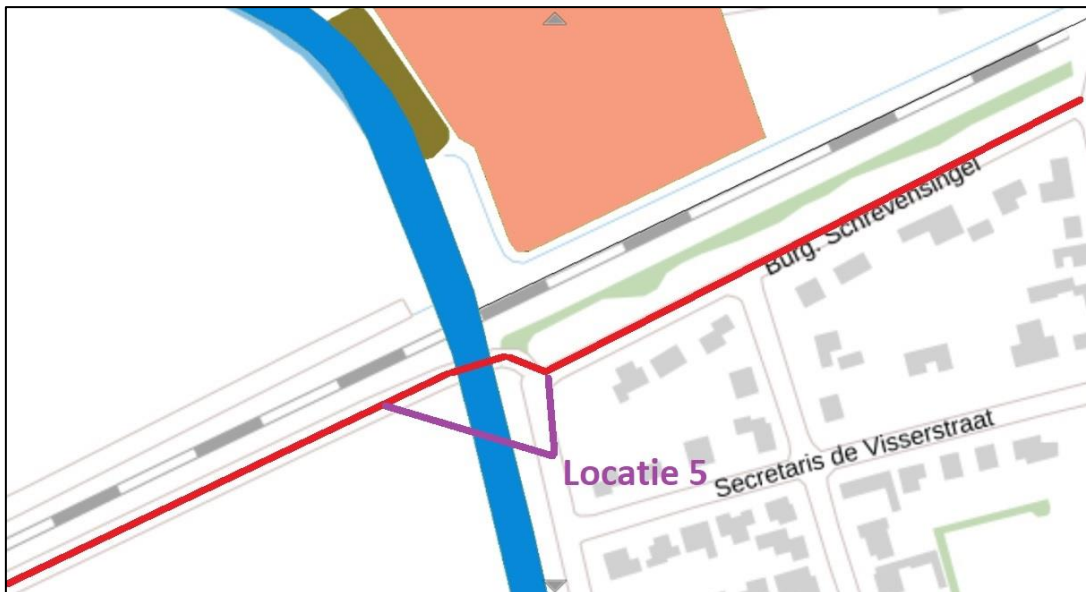
Figuur 3.8. Ligging SFR (rode lijn) ten opzichte van EVZ Duits Lijntje (smalle zwarte lijn). De begrenzing van locatie 4 is in het paars aangeduid.

Figuur 3.9. Impressie huidige situatie. Fietspad doorkruist de EVZ het Duits Lijntje.

3.5 Locatie 5

Op deze locatie kruist de SFR met de Aa, zie ook figuur 3.10. De Aa is aangewezen als natuurbeheertype 'beek en bron', zowel huidig als ambitie natuurbeheertype. Realisatie van de SFR doet hieraan geen afbreuk, waardoor noodzaak tot compensatie niet aan de orde is. Voorwaarde is wel dat de passeerbaarheid onder de brug voor zowel water- als land gebonden diersoorten gewaarborgd blijft middels een faunapassage (zie figuur 3.10). Figuur 3.11 geeft een impressie van deze locatie.

Figuur 3.10. Ligging SFR (rode lijn) ten opzichte van EVZ Duits Lijntje (smalle zwarte lijn) en natuurbeheertypen 'beek en bron' (blauw), 'vochtig bos met productie' (donkergroen) en 'om te vormen landbouwgrond naar natuur' (oranje). De begrenzing van locatie 5 is in het paars aangeduid.

Figuur 3.11. Impressie huidige situatie, brug over de Aa. Op de foto is te zien dat dieren ook onderlangs kunnen passeren, ondanks de dichtbegroeide oevertaluds.

3.6 Locatie 6

Op deze locatie kruist de SFR met de Zuid-Willemsvaart, zie ook figuur 3.12. Dit kanaal heeft het natuurbeheertype Zoete plas aangewezen gekregen als huidige en ambitienatuurbeheertype. Parallel aan het kanaal vormen ook de oevers onderdeel van een EVZ. Realisatie van de SFR doet hieraan geen afbreuk, mits de passeerbaarheid onderlangs gewaarborgd blijft voor zowel land- als water gebonden soorten.

Ten westen van de Zuid-Willemsvaart bevindt zich een grote bosschage, waarin aan de zuidzijde delen zijn aangewezen als natuur- en ambitiebeheertypen 'vochtig bos met productie'. De route van de SFR loopt op de kaart gezien aangrenzend aan de EVZ en de natuurbeheertypen. Maar om hoogte te winnen om via een brug de Zuid-Willemsvaart te passeren, zal grond opgebracht moeten worden en worden parallel aan de route taluds hiertoe gevormd. Deze taluds bevinden zich wel deels in de natuurbeheertypen 'vochtig bos met productie'. Het 'vochtig bos met productie' omvat op locatie soorten als zomereik, wilg, ruwe berk, rode kornoelje en braam.

Dit kan worden gecompenseerd door de huidige locatie waar het fietspad het bosgebied doorkruist en waar de taluds gaan verdwijnen, in te richten als dit beheertype (zie ook figuur 3.12). Voorwaarden hierbij is de bereikbaarheid van soorten middels de EVZ, anders betreft het een geïsoleerd stuk natuur. Daarnaast kan door de nieuwe taluds en fietsbermen op een gunstige manier in de richten, door natuurvriendelijk bermbeheer en bij de voet van de taluds kenmerkende soorten van het type 'vochtig bos met productie' aanvullend worden gecompenseerd. Dit borgt ook de bereikbaarheid van soorten via de EVZ.

Figuur 3.12. Ligging SFR (rode lijn) ten opzichte van natuurbeheertypen 'zoete plas' (blauw) en 'vochtig bos met productie' (donkergroen). De begrenzing van locatie 6 is in het paars aangeduid.

Figuur 3.13. Impressie huidige situatie. In de toekomstige situatie passeert de route van de SFR via een nieuwe brug het kanaal en de oevers (EVZ) bovenlangs. Passeerbaarheid voor fauna onderlangs blijft hierdoor gewaarborgd.

3.7 Locatie 7

Hier zijn geen natuurbeheertypen aangewezen, zie ook figuur 3.14. Ten behoeve van de realisatie van de SFR moeten enkele bomen (waaronder zomereik, ruwe berk en ruigte van bramen) worden verwijderd, om zo de rails van het voormalig Duits Lijntje vrij in het zicht te krijgen (zie figuur 3.15 voor een impressie). Dit over een lengte van circa 40 meter. Deze bomen vormen onderdeel van een bosschage, waardoor in principe een bosrand blijft behouden. De passeerbaarheid kan geborgd blijven door een natuurlijke inrichting van de fietsbermen en de nieuwe bosrand met aan de randen verruiging van braam lokaal toe te laten. Door hieraan te voldoen is er geen noodzaak tot compensatie ten aanzien van de NNB/EVZ.

Figuur 3.14. Ligging SFR (rode lijn) ten opzichte van EVZ Duits Lijntje en EVZ Biezenloop (smalle zwarte lijnen) en natuurbeheertypen 'beek en bron' (blauw) en 'vochtig bos met productie' (donkergroen). De begrenzing van locatie 7 en 8 zijn in het paars aangeduid.

Figuur 3.15. Impressie huidige situatie. Onverhard pad en met bomen overgroeide rails van het voormalig Duits Lijntje. Om vrij zicht op de rails te verkrijgen dienen deze bomen te worden verwijderd.

3.8 Locatie 8

Hier kruist de SFR met de Biezenloop, zie ook figuur 3.14. Deze loop is aangewezen als natuurbeheertype Beek en bron en als EVZ. De Biezenloop passeert de fietsroute onderlangs via een duiker (figuur 3.16). Realisatie van de SFR doet in principe geen afbreuk hieraan.

Eén knelpunt dat ontstaat is de passeerbaarheid van het fietspad voor land gebonden fauna. Aangenomen mag worden dat de SFR ten opzichte van de huidige situatie een drukkere en snellere verkeerssituatie kent. De kans op verkeersslachtoffers van kleinere diersoorten door fietsverkeer wordt hiermee vergroot.

Geadviseerd wordt om de duiker fauna passeerbaar te maken middels een loopplank. Door een passage onderlangs wordt de kans op verkeersslachtoffers geminimaliseerd.

Figuur 3.16. Impressie huidige situatie. De duiker waarover de toekomstige SFR gaat is op dit moment onderlangs niet passeerbaar voor landdieren.

3.9 Overzicht alle locaties

Tabel 3.1 geeft een beknopt en samenvattend overzicht van de conclusies van alle hiervoor beschreven locaties. Advies is om deze bevindingen voor te leggen aan de Provincie Noord-Brabant.

Tabel 3.1. Overzicht belangrijkste conclusie van alle locaties.

Locatie	Ligging SFR ten opzichte van NNB/EVZ	Acties
1	Tracé bevindt zich direct aangrenzend aan EVZ Duits Lijntje.	Mogelijk moeten enkele bomen met lage kronen gesnoeid worden, maar dit leidt niet tot een noodzaak voor compensatie.
2	Tracé bevindt zich direct aangrenzend aan EVZ Duits Lijntje.	Mogelijk moeten enkele bomen met lage kronen gesnoeid worden, maar dit leidt niet tot een noodzaak voor compensatie.
3	Tracé bevindt zich direct aangrenzend aan EVZ Duits Lijntje en plaatselijk natuurbeheertype Vochtig bos met productie.	Mogelijk moeten enkele bomen met lage kronen gesnoeid worden, maar dit leidt niet tot een noodzaak voor compensatie.
4	Kruising tracé met EVZ Duits Lijntje.	Geen noodzaak tot compensatie, geen substantiële wijzigingen in huidige situatie van de EVZ.
5	Kruising tracé met de Aa dat is aangewezen als Beek en bron.	- Waarborgen passeerbaarheid voor soorten via de Aa onder het tracé langs. - Geen noodzaak tot compensatie.
6	Kruising met Zuid-Willemsvaart incl. EVZ kanaaloevers/ Tracé deels parallel aan Duits Lijntje en natuurbeheertype Vochtig bos met productie.	- Waarborgen passeerbaarheid onder de brug voor soorten t.b.v. Zuid-Willemsvaart en EVZ kanaaloevers. - Voor de natuurbeheertype Vochtig bos met productie geldt een noodzaak tot compensatie. - Voor de compensatie kan gedacht worden aan een gunstige inrichting van de vrij te komen stukken door het verdwijnen van het huidige fietstracé elders in het bosperceel.
7	Tracé SFR parallel aan EVZ Duits Lijntje.	- Borgen passeerbaarheid soorten door natuurlijke inrichting fietsbermen en bosranden (o.a. lokaal verruiging van braam te accepteren). - Geen noodzaak tot compensatie.
8	Kruising met EVZ Biezenloop, tevens natuurbeheertype Beek en bron.	- Waarborgen passeerbaarheid kruising SFR voor fauna d.m.v. aanleg faunapassage - Geen noodzaak tot compensatie.

Literatuur

Arcadis, tekening voorlopig ontwerp verplaatsen Gazellebrug variant 3, VO-001-V3, 20 december 2019.

Geonius, tekeningen voorlopig ontwerp, CA190022_004-VO-SIT-T01

Websites:

www.bij12.nl

<https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>